

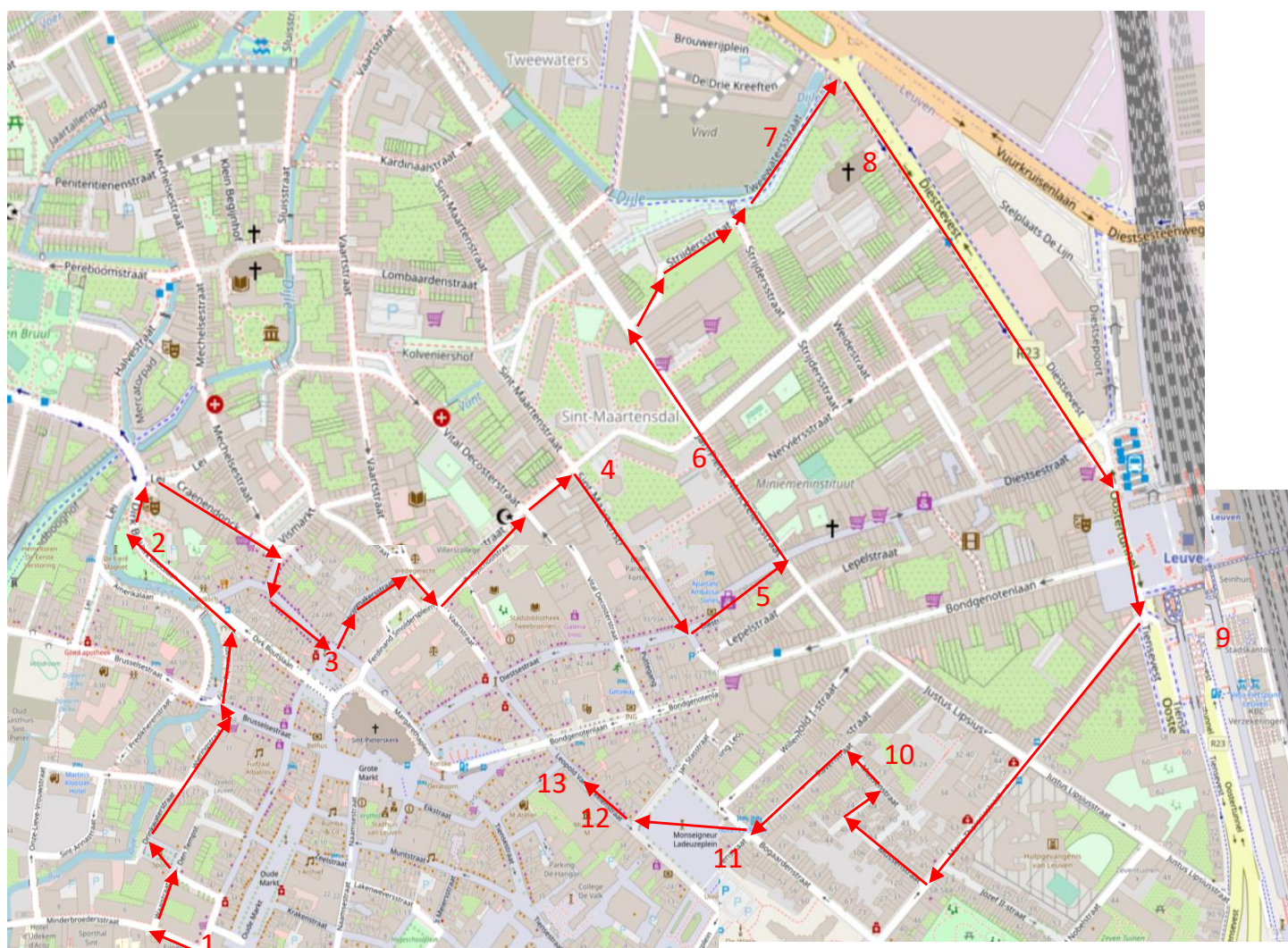

Bouts (be)zoekt Leuven

De fotozoektocht van Lots of Leuven neemt je deze keer mee op **ontdekking door de stad en door het leven van Dirk Bouts**. Je wandelt van zijn woonhuis en atelier richting Tweewaters en langs de Mussenbuurt tot aan museum M. Onderweg kom je aan de hand van 13 kleine verhalen heel wat te weten over leven en werk van Bouts in Leuven. Ga de uitdaging aan, (be)zoek samen met Bouts de stad, zoek de foto's en ontdek een soms minder gekend deel van Leuven. De route is ± 4 km lang. Volg de route op de kaart en de wegbeschrijving. De nummers op het plan verwijzen naar de plaatsen waarover je iets meer verneemt in de tekstjes hieronder. Langs dit traject kan je **28 foto's** terugvinden, telkens te zien vanaf de straat, maar kijk zeker ook geregeld omhoog, omlaag of achterom. Plaats de foto's in de juiste volgorde van de wandelroute, vanaf het **vertrekpunt aan de Minderbroederstraat nr 5** te Leuven, tot aan het **Museum M, Leopold Vanderkelenstraat nr 28**.

De juiste volgorde kan je mailen naar lotsofleuven@gmail.com tegen uiterlijk **donderdag 14 januari 2024**. De oplossing wordt je dan toegestuurd. Zie ook: www.lotsofleuven.com of <https://facebook.com/lotsofleuven/>. Wie alles juist heeft, maakt kans op een gratis deelname voor 2 personen aan een 3*3 of themawandeling door Lots of Leuven.

Plaats deze foto's in de juiste volgorde volgens de wandelroute, met vertrek aan de Minderbroederstraat nr 5 en einde aan het Museum M, Vanderkelenstraat nr.28.

NAAM:

Emailadres:.....

Antwoord insturen naar **Lots of Leuven**: lotsofleuven@gmail.com tegen uiterlijk **14 januari 2024**.

1. Minderbroederstraat 5, het woonhuis van Dirk Bouts

Je staat hier aan het vroegere **woonhuis en schildersatelier (1)** van Dirk (Dieric) Bouts. Hij is mee je gids voor deze fotozoektocht door de stad en door zijn leven en werk in het 15^e-eeuwse Leuven. Iets verder in de Minderbroedersstraat, op de hoek van de Waaistraat, stond in Bouts' tijd de Minderbroederskerk. Het is in die kerk dat Bouts in 1475 begraven werd. In 1803, onder Frans bestuur, werd de kerk gesloopt.

Neem rechts de Waaistraat tot aan het Helleputteplein. Ga schuin over het plein tot aan de Dijle en neem rechts de Drinkwaterstraat, ga langs de Wieringstraat, kruis de Brusselsestraat en volg rechts de Franz Thielemanslaan tot aan de Dirk Boutslaan. Volg die links. Je komt aan de kunstacademie SLAC.

2. Kunstacademie SLAC

In het **SLAC ("Stad Leuven ACademie") (2)** is er een breed aanbod van kunstopleidingen, waarbij uiteraard ook schilderkunst. Misschien loopt de toekomstige Dirk Bouts hier school? Bouts zelf leerde zeker schilderen in Haarlem, maar ging dan op reis om zich te vervolmaken. Zo kwam hij o.a. in Brussel waar hij bij Rogier Van der Weyden verder de stijl leerde. Later leidde hij zelf ook leerlingen op in zijn atelier. Zijn zoon Aelbrecht (portret hiernaast) leerde er de stijl van zijn vader en werd ook een bekende schilder.

Voorbij de academie neem je rechts Craenendonck tot op de Vismarkt. Neem dan rechts de Mechelsestraat richting centrum tot aan het standbeeld van Erasmus.

3. Desiderius Erasmus

Desiderius Erasmus (3) was nog een tiener in Nederland toen Bouts overleed in Leuven. Ze hebben elkaar dus zeker niet ontmoet. Maar deze twee Nederlanders, Bouts uit Haarlem en Erasmus uit Rotterdam, hebben elk in hun periode en in hun vakgebied Leuven wel mee op de kaart gezet: Bouts als gerenommeerde schilder, Erasmus als theoloog en humanist. Hij was de bezieler van het befaamde "Drietalencollege" aan de Leuvense universiteit. Het werd Europa's meest vermaarde taleninstituut.

Neem links de Schrijnmakersstraat, zwaai aan nr. 11 even naar Jeroen Meus in zijn Dagelijkse Kost; neem wat verder rechts de Vaartstraat en links de Rijschoolstraat tot aan Sint-Maartensdal.

4. Sint-Maartensdal

Toen Dirk Bouts in Leuven kwam, rond 1445, was op deze plek net de **priorij van Sint-Maarten (4)** gebouwd. Bouts zal hier toen zeker voorbij gekomen zijn op weg naar zijn landerijen en wijngaarden buiten de stad. De Broeders van het Gemene Leven (uit Deventer) bouwden hier hun Sint-Maartensklooster. Ongeveer 300 jaar later raakten ze het kwijt aan de Fransen. Die richtten er een kazerne op. Die kazerne bleef er tot in 1955. Toen besliste de stad Leuven om er een gloednieuwe modernistische woonwijk te bouwen, met Renaat Braem als architect. De bouw liep tot in 1971. De toren is nog altijd een deel van de skyline van Leuven.

Neem hier rechts de Sint-Maartensstraat en sla verder linksaf in de Diestsestraat.

5. De koorden van de heilige Erasmus

In de Diestsestraat, vermoedelijk op nr. 112, was er lang geleden een **koordenwinkel (5)**. Die werd beroemd in Vlaanderen door een televisiereportage uit 1967 in Echo (nog te zien op youtube via QR-code). Dirk Bouts schilderde rond 1460 "De marteling van de heilige Erasmus" (niet te verwarren met Desiderius Erasmus). Bouts schildert de marteling alsof de beulen de darmen uit Erasmus' lichaam trekken met een lier. Dat is een artistieke interpretatie, die verwijst naar het verhaal van de H. Erasmus uit de 3^e eeuw. Hij werd toen vaak afgebeeld met een soort windas, een lier, waarmee touwen in de havens opgerold werden. Hij is dan ook de beschermheilige van zeelieden en touwslagers. Vandaar dit soort marteling.

Ga verder in de Diestsestraat en sla linksaf in de Minckelersstraat.

6. Verf en penselen voor de schilder

In de Minckelersstraat (nr. 29) is er een **knutselwinkel (6)** waar je o.a. kant-en-klare verf kan kopen. Hoe kwamen Bouts en zijn tijdgenoten in de 15^e eeuw aan verf? Misschien "met olie, ijver en liefde". Alleszins werkten ze met oliegebonden verf (kleursteen vergruisen, mengen met een deeg van hars, was, gom en lijnzaadolie) in plaats van het tot dan meestal gebruikte tempera (op basis van ei). Het vergt een heel andere aanpak, o.a. omdat olieverf veel meer tijd nodig heeft om te drogen. Maar de mogelijkheden om in detail te schilderen en glans te leggen zijn verbluffend. Naast de introductie van het perspectief was ook dit een keerpunt in de schilderkunst in die 15^e eeuw.

Volg de Minckelersstraat tot aan het parkeergebouw (rechts). Neem onmiddellijk na het gebouw het smalle straatje rechts (Strijdersstraat). Sla verderop, waar de Strijdersstraat naar rechts draait, linksaf over het bruggetje en ga rechts op het Tweewaterspad met links de Dijle en rechts de Vunt.

7. De Dijle aan Tweewaters

Als je over het water van de Vunt en de Dijle kijkt, zie je een heel nieuwe stadswijk in opbouw: **Tweewaters (7)**, met de Drie Kreeften, De Balk van Beel, de Twist, the View, enz. Toen Bouts hier rondwandelde, halfweg de 15^e eeuw, kon hij hier door de Aarschotse poort de stad uit en dan had hij een zicht op de slingerende rivier en het heuvelige Brabantse landschap. Misschien vond hij hier wel inspiratie voor de vele landschappen die hij schilderde als achtergrond op zijn schilderwerken, bij voorbeeld op "Ecce Agnus Dei" uit 1463.

Volg het Tweewaterspad tot aan de Diestsevest. Sla rechtsaf langs de Diestsevest.

8. Het blauw van Onze-Lieve-Vrouw

Aan nr. 117 staat de **Onze-Lieve-Vrouw Middelaeskerk (8)** uit 1937. Ze was eerst parochiekerk en dient nu als Koptisch-Orthodoxe kerk. Midden op het voorplein staat een beeld van Maria als patroonheilige. Maria was een belangrijk thema in de schilderijen van Dirk Bouts. Op misschien wel de helft van de nog gekende werken staat zij afgebeeld. Hij schilderde herhaaldelijk "Maria met Kind", maar ook "De Kroning van Maria", "De Annunciatie", "De Bewening", enz. Daarbij speelt de dure kleur blauw (lapis lazuli) een hoofdrol.

Volg de Diestsevest, de binnenring, verder tot voorbij het Martelarenplein richting Tiensevest.

9. Huwen en het stadskantoor

Van op de hoek met de Maria-Theresiastraat zie je aan de overkant het **Stadskantoor (9)**. Daar moet je o.a. zijn voor de aangifte van een huwelijk. Naast het stadskantoor staat een bankgebouw. Voor Dirk Bouts zou die combinatie goed uitgekomen zijn, want toen hij in 1448 trouwde, was dat met de rijke patriciërsdochter Catharina van der Bruggen, met de voor zich sprekende bijnaam "Metten Gelde". Zij kregen vier kinderen en vijf kleinkinderen.

(leuk detail: een achterkleindochter van Bouts was getrouwd met een zekere Jan Van de Broeck, naamgenoot van de schrijver van deze fotozoektocht).

Volg rechts de Maria Theresiastraat. Ga voorbij het Medisch Centrum voor Huisartsen (MCH) en de hulpgevangenis en neem het eerstvolgend straatje rechts, de Mussenstraat. In dit woonerf ga je rechtdoor en neem je de tweede straat rechts en vervolgens links tot in de Ravenstraat.

10. De stilte van Bouts

Als je op een goed moment en op de juiste plaats staat in de Mussenstraat, kan het er muisstil zijn. Bijna zo stil als in het **Dominicanenklooster (10)** uit 1971 aan de achterkant van de huizen en van het MCH. Bouts schilderde een Dominicaan in "Jezus in het huis van Simon". De schilderijstijl van Dirk Bouts is heel ingetogen, zonder de grote emoties. Vandaar dat hij vaak wordt genoemd als "De schilder van de stilte".

Neem aan het einde van de Mussenstraat links de Ravenstraat tot aan het Erasmusplein en daar rechts de Arendstraat. Je komt op het grote Mgr. Ladeuzeplein.

11. De universiteit en haar bibliotheek

Vanop het midden van het Ladeuzeplein heb je een prachtig zicht op de **universiteitsbibliotheek (1928) (11)**. Die dateert van na de eerste wereldoorlog, toen de Duitse bezetter de vroegere bibliotheek aan de Oude Markt had afgebrand. Met veel internationale, o.a. Amerikaanse hulp werd hier een nieuw gebouw gezet en een nieuwe boekencollectie aangelegd. De universiteit zelf dateert van 1425 en was dus nog erg jong toen Bouts in 1445 in Leuven aankwam. Maar er was al wel sinds 1432 een faculteit Theologie. Twee theologen uit die faculteit hebben Bouts trouwens bijgestaan en nauwlettend toegezien bij het maken van zijn meesterwerk "Het Laatste Avondmaal". Bouts heeft hen op dat schilderij geschilderd (je moet wel héél goed kijken: op het zijpaneel links boven staan ze heel klein links in de achtergrond). Die zijpanelen van de triptiek tonen 4 verhalen uit het Oude Testament.

Steek het Ladeuzeplein diagonaal over in de richting van de Vanderkelenstraat.

12. Het Sint-Ivocollege

Het gebouw in de Vanderkelenstraat nr. 30 is het vroegere **Sint-Ivocollege (12)**. Het was ooit de faculteit Rechten van de Leuvense universiteit. Sint-Ivo is trouwens de patroonheilige van de juristen. Van 1830 tot 1914 was in dit gebouw ook het vrederecht. In de 15e eeuw, ten tijde van Dirk Bouts, werd nog recht gesproken in het stadhuis. Dirk Bouts schilderde daarvoor het werk "De gerechtigheid van keizer Otto III". Daarop staat een gans verhaal van valse beschuldiging, gerechtelijke dwaling, bewijs van onschuld door vuurproef, repercussie voor diegene die vals speelt, enz. De boodschap was duidelijk voor de daar zetelende rechters. Het origineel hangt in het Museum voor Schone Kunsten in Brussel. Een kopie hangt in een zaal van het Leuvense stadhuis.

Vervolg de Vanderkelenstraat tot aan het Museum M op nr. 28.

13. De collectie van Bouts in Museum M

Er zijn van Bouts nog een goede dertig werken bekend die hij schilderde tussen zijn aankomst in Leuven in 1446 en zijn overlijden in 1475. Het **museum M (13)** toont in Leuven gedurende het Bouts-festival "New Horizons" (22/9/23-14/1/24) daarvan een nooit eerder geziene verzameling nog bestaande werken. Die komen, éénmalig, uit de grote musea hier samen in M. Een absolute aanrader!

Hier eindigt de fotozoektocht "Bouts (be)zoekt Leuven". Succes!